

מי שאחזו פרק שביעי גימין

עה.

עין משפט
נר מצוה

ס א ב מיי' פ"ו מהל'
 אשיות הל' ז [ופ"ג
 מהל' זכיה ה"ו] סמג עשין
 מח עוש"ע אה"ע סימן לח
 סעיף ז:
סא ג עוש"ע שם סעיף ד
 בהג"ה:

מוסף רש"י

שלא בפניו. בן זמנו
היה יעקב מוסר ומזמור
היה נקרא איש, דשן
בניו הו' ובעל כרחו הו',
מסור הו' אישטריץ
למקו (שם), מא
דאיטריץ הו' חקן.
והי' הו' נוקח חסד וכל
הו' חנן לקבולתו הו'
איטריץ ללל מקו דבעל
כחו מיהו נמי (שם)
הו' גיטן הדיני
שלי. כל איש הו' מעב
לשון, אינה מגורשת.
עמך דהיי' ע' ל' נון
ל' כלס, דנמלא אומות
פורטוס בנאיר (שם).
ע' מנת דשדירי ל'
הו' איני מגורשת.
ומחיר, דמנת על מנת
למחור שנה מנה (שם)

פסקי רי"ד

אמר רבא מתקנתו של הלל
היה זה גטישן ע"מ ששתני
לן מאתים וזה ונתנה לן כן
מדעתו בין בעל כרחו
מגורשת דמנחה בעל
כרחו שמה מתנה וכו'
איצטריך ליה להלל
להקנותי שלא בפניו אבל
בפניו בין מדעתו בין שלא
מדעתו הריא נתינה: ת"ד
היה זה גטישן והנייר שלי
אינה מגורשת ע"מ
שחזירתי את הנניר הרי זו
מגורשת מ"ש רישא ומ"ש
סיפא עד דקס"ד דלא קני
גיטא עד שחזירתי לך את
הנניר ונמצא דבעת קניית
הגט לא הייב לך מידה
ורחמנא אמר נתן מידה

מבשר דבעלמא נתינה בעל כרחו לא הויא נתינה. וא"ת להשאיל לא מפליג בין בפניו בין שלא בפניו דככל ענין בעל כרחו גלא הויא נתינה א"כ למא היה נעמן בראשונה וי"ל דבפניו לא היה יכול להענין מילתא מלקבל כד עשיה הבית שלו וגם סוף היה שפיר וי"ל עשוהו ד"ד לקבלם בעל כרחו^א וא"ת

צבתי ערי חומה דהוי כפרעון החשו
דעליו לקבלם פשיטא דהוי פרעון
כדקאמרין "הלוהו בישוב לא יחזיר
לו כמדבר משמע דבישוב יחזיר לו
אפילו צעל כרחו וכן צהוב (ב"מ
דף מט.) כי אמר ליה שקול וזחל לא
דיו אפילו כשומר חנם ומה אינאטרא
הלל הוקן לתקן וז"ל דוקא בעלמא
פשיטא דהוי נתינה שאין המלוה
מפסיד בקבלת הפרעון אבל הכא
דע"י הפרעון צריך להחזיר הציט
וכן ע"י קבלתו הוי הגט גט לא הויא
נתינה ואי"נ גט פשיטא דלא הויא
נתינה ומה צריך ללמוד מתקנתו של
הלל וכי אם יתן מתנה לחזירו יקבלנה
צעל כרחו ואור"י ד"ל דכיון דאמר
לה "הו גיטך ע"מ שחתי לי מאתים
זוז תלה הדבר בדעתה" ושליו לקבלם
והו כמו צבתי ערי חומה וקמ"ל
דאפ"ה צע"כ לא הויא נתינה^א :

לאפוקי הבא דמעשה קודם
לתנאי. פי' נקונטרם

דר' מאיר ור' חנינא לא פליגי אלא בכפלות דקאמרין ההם טעמא דהוכיך לאומרו שאלמלא כן יש במשמע שאף בארץ כנען לא ינחלו וקשה דצפרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף קז. טז.) משמע בהדיא דפליגי בצנן נמי אר"מ במעשה קודם לתנאי גבי מתנה שומר חנם להיות כשאל¹ וא"ת שבלתא תנאי כפול ותנאי קודם למעשה והן קודם ללאו ילפינן שפיר מתנאי בני גד ובני ראובן מדנכתבו בזה הענין שמע מינה צעין כי האי הוונא אבל שלא יהא מתנה על מה שכתבו בתורה ואפשר לקיימו ע"י שליח היכי ילפינן מההם דאמרין בכתובות (דף עז. טז.) דלמא בלאו הכי נמי מעיל תנאי אלא דהכי הוה מעשה וי"ל (ו) משום דכל התנאים הכתובים דמיימי בקידושין בפרק האומר (דף סא.) הוו צעין זה שמע מינה דצעין

י' תנאי כפול כו' דשמואל ורבה בסמוך
יה לתנאיה אע"פ שלא פירש ובכל ע"מ
ללא דוקא בשמאי יין ופרועי ראש דהוי
ממונה לאיכא שאר וכותב י' ועונה
ללא אמה שומע הן והכא לית ליה ונראה
דזה כלומר אע"ג דלא כפל תנאו והם
ז' צריכה גט משניהם ובצדי איירי איתא
דאמר פטומי מילי בעלמא הוא משמע
ינקט פטומי מילי^י משום דלא מהני
אלא בעינן אלא גלוי דעת ויש מקומות
דשה קודם לתנאי. לאו משום דלית ליה
דידיא קאמר רבא י' צריכין אחריו זה על
דחזירו ולא אינו צידו ואין נראה לומר
גו משום דלא מפרש ליה במשנתינו
י' אבל לרבי אמיא ספיר כדמסקי
ה' מנרתיקא דמעכשיו קאמר וכדכרי
אזא תנא פליגי כ"ש בעל מנת דעדף:
דתנאי

מכלל דבעלמא [נשיה בע"ר] לאו נשיה היא. וגבי גט דאיסורא
הוא לא תקין הלל: שאל בפניו. כי הכא שאינו בליסכה: מאי
דאיסורי ליה טקין. טעם שהיה נעמן והסתקין דבעל כרחו ושלל
בפניו מהא נמינה ואי הוה נמי קאי קמן ואמר לא מקבילנא הוה
איסוריך להלל נמי לתקוני דחיהו

מכלל דבעלמא נתינה
נתינה מתקיף לה ר
שימו בר אשי ודלמא
שלא בפניו אבל בפני
כרחו הויא נתינה וא
מתקנתו של הלל ה"ו
לי מאתים זוז ונתנה
כרחו הויא נתינה וכ
לתקוני שלא בפניו א
בין בעל כרחו הויא
פפא ואיתימא רב ע
אפילו בפניו נמי מוד
והלל מאי דאיצטרך
בר בר חנה א"ר יוחנן
במשנתנו הלכה כמ
וראיה אחרונה פ"ד
אינה מגורשת על מנ
מגורשת מאי שנא ר
אמר רב חסדא הא
תתן לו את דמיה ה"
בדמי מתקיף לה אבי
היכא דליתיה בעיניה
מי אמר אלא אמר א
דאמר "בעיני תנאי כפ
לתנאיה מתקיף לה ר
לתנאיה הא כפליה
מכדי כל תנאי מהיכי
בני גר ובני ראובן
למעשה יאף כל תנאי
הכא דמעשה קודם
משום דמעשה קודם
רב אדא בר אהבה
לתנאי הא תנאי ק
גיטא מכדי כל
להו מתנאי בני גר

תנאי בדבר אחד ומעשה בדבר אחר ^אאף

ממש כי האי גוונא ואם בחקותי תלכו ואם תאבדו ושמעתם נמי רוב מצות סביר כוונתהי וכל הני דמתניתין איירי בתנאי כפול אע"ג דלא פירש דה"ר שפ"ס כגון (סוכה מה): ע"מ שתחזירה לי לדתרוג ויבוא בו צעי כפילי איסורי צ"י שבוטת העדות (שבוטת דף יז:) והא דצעינן כפילות כבטוס וכטובה והא דאמרין צירושלמי בפרק האומר (קדושין פ"ג ה"ג) א"ר יוסי א"י להר"ר ר' אלחנן דגרסינן בכל אית ליה לית וכו' והכא אית ליה ליהן התנאי צטל ומעשה קיים ומאשה חומר אין להר"מ גט ולא הקדושה נשך לעיל הקשה הר"ר אלחנן כיון דצעינן תנאי כפול באזוהי נשך (צ"ד) שאם התנה הוא כמו שהיא אמרה היה מועיל ואמאי הא לא כפליה אפי' לרבנן דר"מ וג' עניינים י"ש דיש מקומות דצעינן תנאי גמור ודאפי' גזי דעת לא צעינן ובפ' האיש מקדש (קדושין דף מט: ד"ה דברים) מפורש לרבא כל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי דהא הכי הילכתא כדפריש מנת שתחזירה לי החזירו יאל ואם לאו כאומר מעכשיו דמי היכי יאל דהתם מיירי כגון שאמר מעכשיו א"כ היה לו לפרש דצבדיו ואלא כגון מיירי כאומר מעכשיו היה לו לפרש אלא שפואר רבא ליי רב אשי ואבי נמי משמע לקמן כפוף פירקין (ע"ה) דסבר כרבי דקדאמ כו' ומיהו אין משם ראיה דלא מצי למימר איפכא הכל מודין דעל מנת

(א) וצבורות כל, צ"ל למ: (ב) שני קטן, צ"ל קטן, חבורות
עו, שהרד"ק לא תלעיל לא
(ג) תלעיל כ: (חוספספא פ"ב,
(ד) וקדוש סא, א"ל (ד) (ה)
קטן: (ו) דבורי צדידי
ממונות, וילפא חיבת באחד,
והוא פסוק דמי ממונות
בשלהם ז' וי, בורר,
(ז) דבורי, ובאמר,
(ח) דברים כ, (ח) תלעיל
(ט) חסוס, צבורים
חילת: (י) לוקא, (י) צדיק
קית, (יא) חבורות עד.
ד"ה תנאי מילוי באופן
חלקי (י) חיבת ועונה חילת
מונחת. מלהם כהן,
(יג) חסוס מל: (יד) צ"ל
רבי, ספרים ש"ק,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משום וכו'
המס דהוצרך:

מוסף תוספות

א. עד שיאמר ירצה
 יא. כיון שיש עולין מן
 הדין בקבלם. שפ"ט.
 ב. שכל זמן שהורחב
 לתת להם שחור מוכן
 בקבלם, הלכך הו"ל כמי
 שהוא חריב בקבלם.
 שפ"ט.
 ה. ואי"ש שתלה
 הוא בירעה האשה.
 ז. לחזק (ר"ב וד' אפ"ן)
 אלא בעינן דענין דמית
 חללו שהיא איננה כדי
 להשלים חובו. ור"ב
 ודמו למנהג ובענין
 למדק האו ענינוא מבית
 בבחי ידן חומה שריבה
 כמא צעור חוביה גמורה
 אלא רחמנא אוקמה
 אפרישן דמי לחוב
 ודמי למתנה. ר"ן.
 ד. דהא אמר [תתם] מאן
 שעתה ליה דמי בעינן
 תנאי אוקמה למשער בר
 מאיר הוא שמעבר דמי
 חונתא נן גמלתיא מלי
 אכולהו, וכלל נראה לי
 שפ"ט.
 ד. אלוהי. מוס' קדושין
 דפ"א. ה. ירצה.
 איצטרך, דבעי תנאי
 כפול, אלא מוס' ה"ל'ס
 ע"י ד"ר: א"ש.